

Inarin kunta
inari@inari.fi

Inarin kirkonkylän koulun peruskorjaukseen myönnetyn valtionavustuksen palauttaminen

Asian tausta

Lapin lääninhallitus on päätöksellään L. 363 A/ 13.11.2009 myöntänyt valtionosuuden Inarin kunnan Inarin koulun muutos- ja peruskorjaushankkeelle. Sitten Lapin ELY-keskus on 25.1.2010 tekemällään päätöksellä LAPELY/112/01.00.03.01/2010 hyväksynyt hankkeen kustannusarvioksi 2 809 400 euroa ja Inarin kunnalle maksettavaksi valtionosuuden määräksi 1 404 700 euroa.

Inarin kunnan ilmoitus ja asiassa saatu selvitys

Inarin kunta on 7.11.2022 ilmoittanut Lapin aluehallintovirastolle, että Inarin kirkonkylän koulurakennus uusitaan vuosien 2023–2024 aikana. Koulurakennuksen uusiminen on tullut ajankohtaiseksi tiloissa ilmenneiden sisäilmaongelmien vuoksi.

Selvityksen mukaan uusi koulurakennus sijaitsee samalla Inarin kunnan omistamalla tontilla kuin vanha sisäilmaongelmainen koulurakennus. Uusi rakennus ei kuitenkaan kiinteistönä ole kuntaomisteinen, sillä se rahoitusmallina on leasing-rahoitus. Kunnalla on kuitenkin mahdollisuus leasing-ajan päättyessä lunastaa kiinteistö itselleen, ja tehdyn rahoituslaskelman mukaan kuntaa maksaa 33 prosentin omavastuuosuuden leasing-lyhennysten sisällä. Rahoittajana toimii kuntien omistama Kuntarahoitus Oyj.

Selvitykseen on sisällytetty muun muassa rakennuksen sisäilmatutkimusten selosteet sekä Inarin kunnan päätökset Inarin koulun rakentamisesta.

Asian lopputulos huomioon ottaen Inarin kunnalle ei ole varattu erikseen tilaisuutta tulla kuulluksi asiassa.

Päätös Lapin aluehallintovirasto ei määrää Inarin kunnalle Inarin koulun muutos- ja peruskorjaushankkeeseen myönnettyä valtionavustusta palautettavaksi valtiolle.

Perustelut

Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (1705/2009, myöh. rahoituslaki) 53 §:n 1 momentissa säädetään, että jos valtionavustuksella hankittu omaisuus luovutetaan toiselle tai jos toiminta lopetetaan taikka omaisuuden käyttötarkoitusta muutetaan pysyvästi eikä omaisuutta käytetä muuhun valtionosuuteen oikeuttavaan toimintaan, on valtionavustus palautettava valtiolle vähennettynä omaisuuden iästä ja tavanomaisesta kulumisesta johtuvalla kohtuullisella arvon alenemalla, joka on kaksi prosenttia vuodessa kunkin avustuksen myöntämisestä palautusvelvollisuuden päättymiseen asti.

Pykälän 2 momentissa säädetään, että jos omaisuus luovutetaan toiselle, joka käyttää omaisuutta valtionosuuteen oikeuttavaan toimintaan, luovutuksesta johtuva

palautus voidaan jättää määräämättä, jos luovuttaja omaisuuden luovutuksen yhteydessä sitoutuu vastaamaan palautusehdoista myös luovutuksen jälkeen tai jos luovutuksen saaja sitoutuu vastaaviin omaisuuden luovuttajaa koskeviin palautusehtoihin. Palautusta ei määrätä kuitenkaan suoritettavaksi, jos 1 momentissa tarkoitetun toimenpiteen tapahtuessa hankkeeseen myönnetyn viimeisen valtionavustuksen myöntämisestä on kulunut yli 15 vuotta.

Pykälän 4 momentin mukaan palautusvelvollisuudesta päättää rahoituslain 57 §:ssä tarkoitettu valtionapuviranomainen.

Valtionavustuslain (688/2001) 7 §:n 3 momentin mukaan valtionavustus voidaan myöntää saajalle sen omaan toimintaan tai hankkeeseen taikka käytettäväksi valtionavustuspäätöksen mukaista käyttötarkoitusta toteuttavan muun kuin saajan toiminnan tai hankkeen avustamiseen.

Saadun selvityksen perusteella asiassa ei ole nimenomaisesti kysymys sellaisesta rahoituslain 53 §:ssä tarkoitetusta tilanteesta, jossa valtionavustuksella hankittu omaisuus olisi luovutettu toiselle tai toiminta olisi lopetettu taikka omaisuuden käyttötarkoitusta olisi muutettu pysyvästi. Käytännössä tilanne on kuitenkin edellä todettuun rinnasteinen sikäli, että rakennus, jonka peruskorjaukseen avustus on myönnetty, on korvattu uudella rakennuksella, joka ei ole enää avustuksen saajan omistuksessa.

Palauttamisvelvollisuuden edellytysten olemassaoloa arvioitaessa merkitystä voidaan rahoituslain 53 §:n sääntely huomioon ottaen antaa myös sille, jatketaanko avustuksen kohteena olleen omaisuuden käyttöä tai avustuksen perusteena ollutta toimintaa siten, että myös siihen olisi mahdollista myöntää vastaavaa avustusta. Omistussuhteiden muuttuessa painoarvoa asiassa on lisäksi muun muassa sillä, sitoutuuko luovuttaja avustuksen saajana vastaamaan palautusehdoista myös luovutuksen jälkeen.

Asiaa kokonaisuutena arvioidessaan Lapin aluehallintovirasto toteaa, että valtionavustuslain 7 §:n sääntely ja uuden rakennuksen omistussuhteista saatu selvitys huomioon ottaen vastaavaa avustusta ei olisi lähtökohtaisesti voitu myöntää tilanteessa, jossa rakennuksen omistaa avustuksen hakijan sijasta rahoitusyhtiö. Toisaalta saadusta selvityksestä kuitenkin ilmenee, että Inarin kunta 13.11.2009 myönnetyn valtionavustuksen saajana vastaa avustuksen perusteena olleen koulutoiminnan järjestämisestä myös uudessa rakennuksessa ja on päätöksillään sitoutunut vastaamaan uuden rakennuksen investointikustannuksista leasing-ajan puitteissa.

Kun lisäksi otetaan huomioon avustuksen myöntämisestä kulunut aika, opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain 62 §:n 2 momentissa perusteettoman edun palauttamisen määräämättä jättämisestä ja valtionavustuslain 26 §:ssä palautettavan valtionavustuksen määrän kohtuullistamisesta säädetty sekä hallintolain (434/2003) 6 §:stä ilmenevä suhteellisuusperiaate, Lapin aluehallintovirasto pitää perusteltuna olla määräämättä Inarin kunnalle myönnettyä valtionavustusta palautettavaksi valtiolle.

Sovelletut säännökset, määräykset ja muut oikeusohjeet

Perusteluissa mainitut

Hallintolaki 34 § 2 momentti 5 kohta

LAPIN ALUEHALLINTOVIRASTO

puh. 0295 016 000
kirjaamo.lappi@avi.fi
www.avi.fi/lappi

Postiosoite: PL 3, 13035 AVI
Käyntiosoite: Ounasjoentie 6, Rovaniemi

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen ei saa valtionavustuslain 34 §:n mukaan hakea muutosta valittamalla.

Tähän päätökseen saa vaatia oikaisua Lapin aluehallintovirastolta siten kuin hallintolaissa (434/2003) säädetään.

Oikaisuvaatimusohje on tämän päätöksen liitteenä.

Johtaja

Kaisa Post

Tarkastaja

Tanja Lauri-Oja

Lisätiedot Lisätietoja antaa tarvittaessa johtaja Kaisa Post, kaisa.post@avi.fi

Liitteet Oikaisuvaatimusohje

Jakelu Inarin kunta

Tämä asiakirja LAAVI/1649/2022 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument LAAVI/1649/2022 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Post Kaisa 26.11.2024 12:38

Esittelijä Lauri-Oja Tanja 26.11.2024 12:37